C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr.21rji-1207/24 Judecătoria Orhei, sediul Central
Judecător Veronica Cupcea

D E C I Z I E
În numele Legii

06 noiembrie 2024 mun. Bălți

Colegiul penal al Curţii de Apel Bălţi
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Oxana Mironov

a judecat în ședință publică, fără participarea părților, recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 18 Brănești Ion Florea declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 15 mai 2024, prin care a fost admisă cererea avocaților Vitalii Lazăr, Tudor Coadă în interesele condamnatului Cîrcel Emilian privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsa închisorii cu o pedeapsă mai blândă, în temeiul art. 92 Cod penal,

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ţinînd cont de materialele prezentate instanţei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul,-

C O N S T A T Ă :

La data de 07 noiembrie 2022, în adresa Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare cererea apărătorilor Vitalii Lazăr, Tudor Coadă, privind examinarea posibilității înlocuirii părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (munca neremunerată sau amendă) în temeiul art.92 Cod Penal, în privința condamnatului Cîrcel Emilian *****, deţinut în Penitenciarul nr. 18-Brănești.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12.12.2022, s-a admis demersul apărătorilor Vitalii Lazăr, Tudor Coadă, privind examinarea posibilităţii înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (munca neremunerată sau amendă) în temeiul art.92 CP, în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian, ca fiind întemeiată.

S-a înlocuit partea neexecutată a pedepsei stabilite condamnatului Cîrcel Emilian *****, prin sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Sângerei din 06.09.2021, de 11 luni 9 zile în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o durată de 240 ore.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 27.03.2023, s-a admis recursul administraţiei Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, fiind casată încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12.12.2022, cu remiterea prezentei cauzei la rejudecare.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 noiembrie 2023, s-a admis cererea apărătorilor Vitalii Lazăr şi Tudor Coadă privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal în interesele condamnatului Cîrcel Emilian.

S-a înlocuit partea neexecutată de 11 luni şi 9 zile din pedeapsa stabilită condamnatului Cîrcel Emilian prin sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 06.09.2021, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 175 Cod penal şi modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 25.01.2022, prin care s-a emis o nouă hotărâre stabilindu-i o pedeapsă definitivă de 3 ani şi 10 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o durată de 240 ore.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 05.03.2024, s-a admis recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, Eugeniu Savca, fiind casată încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20.11.2023, cu remiterea prezentei cauze la rejudecare de către instanţa de fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 mai 2024, s-a admis cererea apărătorului Vitalii Lazăr, în interesele condamnatului Cîrcel Emilian, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal.

S-a înlocuit partea neexecutată de 11 luni și 9 zile din pedeapsa stabilită condamnatului Cîrcel Emilian prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 06.09.2021, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 25.01.2022, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal și pedepsit cu 3 ani și 10 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 240 ore.

S-a obligat condamnatul în perioada executării muncii neremunerate în folosul comunităţii să nu-şi schimbe domiciliul fără acordul organului ce va efectua controlul executării pedepsei, precum şi să nu comită alte încălcări.

S-a explicat condamnatului că în caz de eschivare cu rea-voinţă de la munca neremunerată în folosul comunităţii, aceasta se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

S-a pus în sarcina Biroului de probațiune de la domiciliul condamnatului, asigurarea executării prezentei încheieri.

Administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești, nefiind de acord cu încheierea instanţei de fond a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii în cauză, rejudecarea cauzei, cu adoptarea unei noi hotărîri, prin care

cererea condamnatului Cîrcel Emilian *****, privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă să fie respinsă ca fiind neîntemeiată, cu reţinerea condamnatului Cîrcel Emilian, pentru executarea termenului rămas neexecutat, cu calcularea acestui termen din data reţinerii.

În argumentarea poziției sale a invocat următoarele argumente:

- potrivit materialelor din dosarul personal, se constată că Comisia Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, a examinat chestiunea privind aprobarea Raportului de evaluare, în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian ***** şi în urma examinării Comisia a hotărît de a aproba raportul de evaluare despre realizarea programului individual de executare a pedepsei ”nerealizat” şi despre comportamentul condamnatului cu calificativul ”pozitiv” din considerente că acesta nu a fost sancţionat;

- instanţa de judecată în cadrul examinării cauzei nu a ţinut cont că de către administraţia penitenciarului au fost prezentate documente relevante şi convingătoare, precum că condamnatul nu are executat efectiv din fracţia minimă de ½ din pedeapsa stabilită prin sentinţă. Instanţa de judecată în viziunea sa consideră că „prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06.09.2022 a fost admisă plângerea condamnatului, Cîrcel Emilian *****, împotriva administraţiei instituţiilor penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie contrare art.3 CEDO, termenul pedepsei definitive stabilit, s-a redus cu 1281 zile, începutul executării pedepsei condamnatului se consideră din 27.06.2018, iar sfârşitul termenului 04.04.2024, cu includerea a 188 (una sută optzeci şi opt) zile în condiţiile art.385 alin.(5) şi art. 473/4 alin. (4) din Codul de procedură penală, ceea ce constituie mai mult de 1/2 din termenul de pedeapsă;

- însă instanţa de judecată a ignorat faptul că încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 06 septembrie 2022 a fost contestată prin intermediul Judecătoriei Orhei de către Penitenciarul nr. 18 Brăneşti, și la momentul examinării cererii apărătorilor Vitalii Lazăr şi Tudor Coadă privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal în interesele condamnatului Cîrcel Emilian, încheierea nu era definitivă, astfel reducerea a 188 zile din termen nu putea fi luată în calcul până ce încheierea nu devine definitivă;

- astfel, consideră că prin aceste aprecieri, instanţa de judecată a emis o decizie favorabilă în interesele condamnatului, contrar prevederilor actelor normative sus-menţionate, şi consideră că prevederile art. 92 al Codului penal, nu pot fi aplicate condamnatului Cîrcel Emilian, deoarece ultimul nu întruneşte condiţiile prezentei legi;

- consideră, că aplicarea prevederilor art. 92 Cod penal în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian, este prematură, or, condamnatul Cîrcel Emilian a executat efectiv din pedeapsa stabilită de 3 ani şi 10 luni, mai puţin de jumătate, fără a lua în calcul 188 zile calculate conform mecanismului compensatoriu în baza art. 473^4 din Codul de procedură penală şi 26 zile privilegiate, a comis o infracţiune gravă cu caracter sexual împotriva unui minor, nu este la prima abatere penală, fiind anterior

condamnat prin sentinţa Judecătoriei Bălţi sediul Sângerei din 24.03.2021 în baza art. 201^1 alin. (1) lit. b) Cod penal, iar motivele instanţei de fond privind aplicarea în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian a prevederilor art. 92 Cod penal contravin scopului pedepsei penale;

- în acest sens, instanţa de fond în mod prematur i-a înlocuit condamnatului Cîrcel Emilian partea neexecutată de 11 luni şi 9 zile din pedeapsa stabilită condamnatului Cîrcel Emilian prin sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 06.09.2021, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 175 Cod penal şi modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 25.01.2022, cu pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii în mărime de 240 ore;

- având în vedere circumstanţele menţionate mai sus, consideră că înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian, este prematură. Or, termenul real executat de către Cîrcel Emilian nu este proporţional în raport cu gravitatea faptelor comise, iar înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, nu va fi o măsură echitabilă în raport cu faptele comise, consecinţele infracţiunii şi cu necesitatea corectării depline a condamnatului;

- astfel, luând în considerare scopul pedepsei penale ca mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului în sensul prevenirii săvârşirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de către alte persoane, instanţa de fond greşit a conchis că în cazul dat, este posibilă corectarea condamnatului Cîrcel Emilian fără executarea în continuare a pedepsei, întrucât în şedinţa de judecată nu au fost prezentate probe pertinente ce ar dovedi cu certitudine că persoana condamnată s-a corectat şi poate fi reintegrată în societate prin înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, neprivativă de libertate, consideră că termenul executat real de către condamnat nu este suficient pentru restabilirea echităţii sociale, dar şi pentru a deduce cu fermitate că acesta este pregătit din punct de vedere moral, dar şi educaţional să înceapă o nouă viaţă, fără a se implica în comiterea altor fapte penale;

- instanţa de fond în mod prematur a statuat că în cazul condamnatului Cîrcel Emilian, scopul pedepsei penale a fost atins, deoarece la moment corectarea şi reeducarea acestuia va fi posibilă doar prin continuarea executării pedepsei cu închisoarea;

- în speţă, necesită de elucidat şi faptul că, aplicarea înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă este un drept şi o rezervă în atitudine a instanţei şi nu ca o obligaţie, or, înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică doar cu condiţia că instanţa de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei aplicate persoanei prin sentinţa de condamnare, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare,

inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului;

- or, anume administraţia locului de detenţie, care supraveghează permanent conduita persoanei aflate în detenţie poate concluziona în modul cel mai obiectiv asupra posibilităţii înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă. Din acest motiv, o concluzie diametral-opusă a instanţei de judecată urmează a fi motivată în mod convingător şi dincolo de orice dubiu rezonabil, unde instanţa de judecată a reţinut doar secvenţial starea de fapt la caz, fără a aprecia în ansamblul său toate aspectele de fapt ale cauzei;

- Penitenciarul nr.18-Brăneşti consideră că, în circumstanţele enunţate, reintegrarea condamnatului în societate nu este posibilă, or, termenul real executat nu este proporţional în raport cu gravitatea faptelor comise, iar înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă, cu o pedeapsă mai blândă, nu este o măsură echitabilă în raport cu faptele comise, consecinţele infracţiunii şi cu necesitatea corectării depline a condamnatului. Prin aceasta, având în vedere faptul că, condamnatului Cîrcel Emilian *****, fiind anterior condamnat, nu a dat dovadă că a păşit pe calea corectării, judecătorul de instrucţie urma să respingă cererea privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă, ca neîntemeiată, deoarece condamnatul Cîrcel Emilian nu întruneşte condiţiile stabilite în art. 92 din Codul penal.

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) Cod procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces.*

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă până la data examinării recursului declarat de către administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești, părțile nu au depus referință asupra recursului declarat.

Verificând argumentele invocate în recurs în raport cu materialele cauzei prezentate instanţei, Colegiul penal ajunge la concluzia, că recursul declarat de către administrația Penitenciarului nr. 18 Brănești împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 mai 2024 privind aplicarea în privința condamnatului Cîrcel Emilian a prevederilor art.92 Cod Penal, urmează a fi respins ca fiind nefondat, din următoarele consderente:

Conform art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) CPP, *judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: recursul este nefondat*.

În conformitate cu prevederile art. 92 Cod penal, (1) *În privinţa persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, instanţa de judecată, ţinînd cont de comportarea lor*

în timpul executării pedepsei, poate pronunţa o încheiere cu privire la înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parţial, de la pedeapsa complementară.

(2) *Înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă şi cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune deosebit de gravă sau excepţional de gravă*.

(3) *La înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blîndă, instanţa de judecată poate alege orice pedeapsă mai blîndă, din cele specificate la art.62, în limitele prevăzute pentru fiecare categorie de pedepse*.

(4) *La înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, instanţa de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligaţiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă, la care a fost condamnat, rămas neexecutat*.

Colegiul penal reține că prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 06.09.2021, Cîrcel Emilian a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal. În temeiul art.85 alin. (1) Cod penal, s-a inclus în întregime în termenul de pedeapsă durata pedepsei neexecutate, în baza sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 24.03.2021, stabilindu-i o pedeapsă definitivă de 3 ani și 10 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul pedepsei lui Cîrcel Emilian ***** s-a calculat de la data pronunțării sentinței – 06 septembrie 2021, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării lui Cîrcel Emilian ***** în stare de arest preventiv de la 12 iunie 2021 până la 06 septembrie 2021 inclusiv.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 25.01.2022, apelul avocatului Tudor Coadă în interesele inculpatului Cîrcel Emilian și apelul comun al avocatului Tudor Coadă și a inculpatului Cîrcel Emilian, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 06.09.2021, s-au admis din alte motive decît cele invocate, cu casarea sentinței în cauză, rejudecarea cauzei și s-a emis o nouă hotărâre, după cum urmează: Cîrcel Emilian ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal. În temeiul art.85 alin. (1) Cod penal, s-a inclus în întregime în termenul de pedeapsă durata pedepsei neexecutate prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 24.03.2021, stabilindu-i o pedeapsă definitivă de 3 ani și 10 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul pedepsei lui Cîrcel Emilian ***** s-a calculat de la data pronunțării 25.01.2022, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării lui Cîrcel Emilian ***** în stare de arest preventiv de la 12.06.2021 până la 25.01.2022.

Potrivit procesului-verbal de reținere din 12.06.2021, Cîrcel Emilian ***** a fost reținut de facto la 12.06.2021, ora 10:30.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 06.09.2022, s-a admis plângerea depusă de avocatul Tudor Coadă, în interesele condamnatului Cîrcel Emilian *****, împotriva administrației instituțiilor penitenciare, Penitenciarul nr. 11 Bălți și Penitenciarul nr.18 Brănești, referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO. S-a constatat faptul că condamnatul Cîrcel Emilian *****, a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți și în Penitenciarul nr.18 Brănești, perioada continuă de la 18.06.2021 până în prezent- 06.09.2022, pe o perioadă totală de 445 zile, din care 80 zile - perioada de la 18.06.2021 până 06.09.2021 în calitate de prevenit și 365 zile - perioada de la 06.09.2021 până în prezent - 06.09.2022, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO. În condițiile art.385 alin.(5) CPP, s-a redus pedeapsa condamnatului Cîrcel Emilian *****, cu 80 zile, pentru perioada de 80 zile în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO. În condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Cîrcel Emilian *****, cu 108 zile, pentru perioada de 365 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție Penitenciarul nr.11 Bălți și în Penitenciarul nr.18 Brănești, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO. În total, în condițiile art.385 alin.(5) și art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus pedeapsa condamnatului Cîrcel Emilian ***** cu 188 zile. În privința perioadei de 5 zile calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) CPP (din perioada de 365 zile și care nu au putut fi împărțite la 10), instanța de judecată a considerat oportun compensarea acestora în valoare bănească în beneficiul condamnatului Cîrcel Emilian ***** a sumei de bani în mărime de 250 lei şi anume, a câte o unitate convențională pentru fiecare zi în care condamnatul a suferit încălcarea condițiilor de detenție, care urmează a fi încasată din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12.12.2022, s-a admis demersul apărătorilor Vitalii Lazăr, Tudor Coadă, privind examinarea posibilităţii înlocuirii părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (munca neremunerată sau amendă) în temeiul art.92 CP, în privinţa condamnatului Cîrcel Emilian, ca fiind întemeiată.

S-a înlocuit partea neexecutată a pedepsei stabilite condamnatului Cîrcel Emilian *****, prin sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Sângerei din 06.09.2021, de 11 luni 9 zile în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o durată de 240 ore.

Potrivit informației prezentate de Administrația Penitenciarului nr.18 – Brănești la data 24.02.2023, condamnatul Cîrcel Emilian a fost eliberat la data 12.12.2022 din penitenciarul nr.18- Brănești, potrivit prevederilor art.92 Cod Penal.

Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2023, a fost respins recursul instituției penitenciare și menținută încheierea Judecătoriei Orhei,

sediul Central din 06 septembrie 2022, prin care a fost admisă cererea condamnatului Cîrcel Emilian referitor la condițiile de detenție care, conform jursprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului prin prisma art.3 CtEDO și prin care i-a fost redus termenul aflării acestuia în detenție contrar normei vizate, cu 188 zile.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 27.03.2023, s-a admis recursul administraţiei Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, fiind casată încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12.12.2022 privind aplicarea în privința condamnatului Cîrcel Emilian a art.92 Cod Penal, cu remiterea prezentei cauzei la rejudecare, în instanța de fond, în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 noiembrie 2023, s-a admis cererea apărătorilor Vitalii Lazăr şi Tudor Coadă privind înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal în interesele condamnatului Cîrcel Emilian.

S-a înlocuit partea neexecutată de 11 luni şi 9 zile din pedeapsa stabilită condamnatului Cîrcel Emilian prin sentinţa Judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 06.09.2021, prin care ultimul a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 175 Cod penal şi modificată prin decizia Curţii de Apel Bălţi din 25.01.2022, prin care s-a emis o nouă hotărâre stabilindu-i o pedeapsă definitivă de 3 ani şi 10 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o durată de 240 ore.

Ulterior, prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 05.03.2024, s-a admis recursul declarat de directorul Penitenciarului nr. 18 Brăneşti, Eugeniu Savca, fiind casată încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 20.11.2023, cu remiterea prezentei cauze la rejudecare de către instanţa de fond în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 mai 2024, s-a admis cererea apărătorului Vitalii Lazăr, în interesele condamnatului Cîrcel Emilian, privind înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă în temeiul art.92 Cod penal.

S-a înlocuit partea neexecutată de 11 luni și 9 zile din pedeapsa stabilită condamnatului Cîrcel Emilian prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sîngerei din 06.09.2021, modificată prin decizia Curții de Apel Bălți din 25.01.2022, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 175 Cod penal și pedepsit cu 3 ani și 10 luni închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu o pedeapsă mai blândă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe o durată de 240 ore.

S-a obligat condamnatul în perioada executării muncii neremunerate în folosul comunităţii să nu-şi schimbe domiciliul fără acordul organului ce va efectua controlul executării pedepsei, precum şi să nu comită alte încălcări.

S-a explicat condamnatului că în caz de eschivare cu rea-voinţă de la munca neremunerată în folosul comunităţii, aceasta se înlocuieşte cu închisoare, calculându-se o zi de închisoare pentru 4 ore de muncă neremunerată în folosul comunităţii.

S-a pus în sarcina Biroului de probațiune de la domiciliul condamnatului, asigurarea executării prezentei încheieri.

Colegiul penal consideră că instanța de fond, la examinarea cererii avocatului Vitalii Lazăr în interesele condamnatului și emiterea încheierii din 15.05.2024, a respectat normele procesuale şi a verificat complet şi în mod obiectiv circumstanțele cauzei, concluzia instanței de admitere a cererii avocatului Vitalii Lazăr în interesele condamnatului Cîrcel Emilian privind înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă fiind emisă în baza studierii datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoarea.

Astfel, instanța de fond a reținut corect în privința condamnatului Cîrcel Emilian faptul că începutul termenului executării pedepsei cu închisoarea de către ultimul este data 12.06.2021, iar expirarea termenului - 10.12.2023, însă Cîrcel Emilian a fost eliberat din închisoare la data 12.12.2022, în temeiul încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 12.12.2022, prin care i-a fost înlocuită partea neexecutată cu închisoarea de 11 luni 9 zile cu muncă neremunerată în folosul comunității- 240 ore, dînsul avînd executat 2 ani 1 lună și 1 zi (cu includerea a 188 zile calculate conform mecanismului compensatoriu în baza art.473/4 CPP și 26 zile privilegiate). Încheierea menționată a fost casată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27.03.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare, în alt complet de judecată.

Referitor la comportamentul condamnatului pe parcursul executării pedepsei în penitenciar, instanța a reținut just, conform raportului de evaluare, faptul că Cîrcel Emilian a executat 4 programe din cele 6 stabilite, fiind încadrat în cîmpul muncii începînd cu data 30.08.2023, faptul că a participat la programe educative, nu a fost sancționat, respectiv nici stimulat, nu are prejudicii cauzate prin infracțiune neachitate, iar cheltuielile de judecată fiind stinse de către acesta, are loc permanent de trai, a fost susținut de rude pe parcursul executării pedepsei, a participat la activități obligatorii conform planului individual de resocializare, prin urmare factorii protectivi prevalau asupra factorilor criminogeni, respectiv, condamnatul a dat dovadă că a pornit pe calea corijării.

La caz, caracteristicile condamnatului Cîrcel Emilian, anexate la materialele dosarului personal de administraţia penitenciarului, denotă că acesta este caracterizat pozitiv, respectă regimul de detenţie şi programul stabilit, pe parcursul executării pedepsei nu a participat la careva acțiuni ce periclitează siguranța penitenciarului, nu a comis careva abateri de la regimul de detenție, este încadrat în câmpul muncii (f.d. 35, 41). La momentul de față, Cîrcel Emilian este angajat în calitate de sudor la SRL ”Finolex Center” din or. Sîngerei, str. Bălți, 15.

Colegiul susține aprecierea critică a primei instanțe a refuzului Comisiei

Penitenciarului 18 – Brănești a cererii condamnatului Cîrcel Emilian privind înaintarea demersului în instanță referitor la aplicarea art.92 Cod Penal, exprimată prin extrasul din procesul-verbal al Comisiei din 27.10.2022, membrii comisiei stabilind că condamnatul nu are termenul de la ultima decizie a comisiei penitenciare și nici termenul pentru aplicarea art. 92 Cod Penal.

În acest context, prima instanță just a reținut că această poziție a comisiei Instituției Penitenciare nr.18 Brănești este nemotivată și neîntemeiată care nu corespunde realității și normelor legale, în acest sens, se conchide că comisia penitenciarului, ajungînd la concluzia în cauză, s-a bazat pe prevederile art.267 alin. (2) a Codului de executare, însă norma juridică specificată prevede următoarele: în cazul în care instanţa de judecată respinge demersul pentru liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, depunerea repetată a demersului poate avea loc după înlăturarea motivelor de fapt şi/sau de drept invocate de instanţă la respingerea demersului, dar nu mai devreme de 6 luni de la data rămînerii definitive a hotărîrii. În cazul refuzului liberării condiţionate a condamnatului la detenţiune pe viaţă, adresarea repetată a demersului poate avea loc nu mai devreme decît peste 3 ani de la data adoptării hotărîrii de refuz a instanţei.

Astfel, conform extrasului din procesul-verbal nr.15 al Comisiei Penitenciarului nr.18-Brănești din data de 30.06.2022, rezultă că Cîrcel Emilian într-adevăr s-a adresat comisiei pentru aplicarea art. 92 Cod Penal, însă comisia penitenciară i-a refuzat înaintarea materialelor în instanța de judecată privind aplicarea art.92 CP, pe motiv că nu întrunește condițiile prevăzute de prezenta normă legală, (nu are executat termen necesar aplicării) (f.d.28).

Prin urmare, de la comisia anterioară din data de 30.06.2022 și ultima comisie din data de 27.10.2022, reiese că, într-adevăr, nu au trecut 6 luni de zile, dar prevederile art.267 alin.(2) Cod de executare reglementează termenul de 6 luni nu de la ultima comisie a penitenciarului, dar de la data rămînerii definitive a hotărîrii judecătorești. Studiind dosarul personal al condamnatului, instanța a constatat că careva hotărîri judecătorești în acest sens nu au fost emise pentru a fi necesară expirarea a 6 luni.

Ce ține de a doua parte a refuzului din extrasul din procesul-verbal nr.26 al Comisiei a Penitenciarului nr.18 Brănești din 27.10.2022, precum că Cîrcel Emilian nu are executat termenul necesat din pedeapsă pentru aplicarea în privința sa a prevederilor art. 92 Cod Penal, instanța corect a constatat că condamnatul Cîrcel Emilian a executat deja jumătate din termenul de pedeapsă aplicat și anume, din pedeapsa aplicată cu închisoare de 3 ani 10 luni.

Astfel, la 27.10.2022 - dată cînd a avut loc ședința Comisiei penitenciarului nr.18 Brănești referitor la posibilitatea înaintării în instanța de judecată a demersului privind aplicarea prevederilor art.92 Cod penal, Cîrcel Emilian avea deja ispășit, începând din data de 12.06.2021 pînă la 27.10.2022 (data cînd comisia penitenciară s-a expus) 502

zile, perioada rămasă neexecutată fiind de 409 zile. Astfel se concluzionează că ultimul a executat jumătate din termen, prin urmare, comisia nefondat i-a respins cererea.

În temeiul normelor menționate supra, înlocuirea părţii neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puţin o treime din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune uşoară sau mai puţin gravă, jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune gravă şi cel puţin două treimi din termenul de pedeapsă pentru o infracţiune deosebit de gravă sau excepţional de gravă.

Potrivit dispoziției art. 16 alin. (4) Cod Penal, infracțiunea pentru care a fost condamnat Cîrcel Emilian se atribuie la categoria celor grave, astfel că prin prisma art. 92 alin. (2) Cod Penal, înlocuirea părții neexecutate a pedepsei cu o pedeapsă mai blândă poate fi aplicată numai după ce condamnatul a executat efectiv cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă pentru o infracțiune gravă.

Din materialele dosarului rezultă că, la data de 27.10.2022, Cîrcel Emilian a executat jumătate din termenul de pedeapsă numit, astfel, aplicarea art. 92 Cod Penal în privința lui Cîrcel Emilian este posibilă din această dată.

Colegiul penal menționează, că una din condiţiile esenţiale ale condamnării este cea de a proteja societatea, însă, Colegiul penal reţine şi scopul legitim al politicii de reintegrare socială a condamnaţilor, or, legislaţia naţională prevede înlocuirea părţii neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă condamnaților care au ispăşit deja o parte din termenul de detenţie, condiţiile înlocuirii părţii neexecutate de pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă fiind stipulate în art.92 Cod penal.

Totodată, argumentele reprezentantului Penitenciarului nr. 18 Brănești privind nerealizarea programului individual de executare a pedepsei de către condamnatul Cîrcel Emilian nu și-au găsit confirmare, Colegiul considerându-le declarative și care urmează a fi respinse.

Reieșind din cele stabilite, Colegiul penal consideră că instanţa just a concluzionat referitor la admiterea cererii privind aplicarea în privința condamnatului Cîrcel Emilian a prevederilor art. 92 Cod penal, astfel încheierea adoptată de judecătorul de instrucţie la data 15 mai 2024, urmează a fi menţinută, iar recursul urmează a fi respins ca fiind nefondat.

Conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

D E C I D E :

Recursul directorului adjunct al Penitenciarului nr. 18 Brănești, Ion Florea declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 15 mai 2024, în privința condamnatului **Cîrcel Emilian**, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței: Ion Talpa

Judecători: Ecaterina Arseni

Oxana Mironov